

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Mankki, Laura; Sihto, Tiina

Title: Poliitiikan huonosti käyttäytyvät miehet ja naiset

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Mankki, L., & Sihto, T. (2017, 14.8.2017). Poliitiikan huonosti käyttäytyvät miehet ja naiset. Poliitiikasta. <http://politiikasta.fi/politiikan-huonosti-kayttaytyvat-miehet-ja-naiset/>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Politiikan huonosti käyttäytyvät miehet ja naiset

14.8.2017

Stereotypiat petetyistä vaimoista, seksikkäistä seireeneistä ja tämän kaiken keskellä inhimillisistä ja katuviista miehistä elävät yhä vahvoina.

Kesän 2017 aikana useampi korkean profiilin poliitikko on mediassa kertonut uskottomuudesta puolisoaan kohtaan. Näiden kohujen jälkimainingeissa sanomalehti *Keskisuomalainen* julkaisi 10.8. artikkelin siitä, miten erot ja syrjähyppy eivät enää romuta poliitikon uraa. Artikkelin mukaan nykyisin ”hyvin hoidettu somekohu tuskin haittaa mainetta”.

Lähivuosilta ja myös kauempaa historiasta tuleekin mieleen lukuisia politiikan kärkipaikoilla olleita henkilöitä, jotka ovat jääneet kiinni puolisonsa pettämisestä tai tunnustaneet itse syrjähyppyn: **Touko Aalto, Jussi Halla-aho, Simon Elo, Ilkka Kanerva, Urho Kekkonen, Bill Clinton, John F. Kennedy.**

Kaikkia näitä poliitikkoja yhdistää yksi keskeinen tekijä: he ovat miehiä. Toisena keskeisenä tekijänä voi mainita sen, että kaikkien edellä mainittujen poliittiset urat jatkuivat menestyksekkäinä kohun jälkeen.

Esimerkiksi Halla-ahon valintaan perussuomalaisten puheenjohtajaksi sivusuhteella ei näyttänyt olevan vaikutusta, vaikka tieto suhteesta tuli julki juuri ennen puolueen puheenjohtajavaaleja. Uskottomuuden aiheuttamasta vähäisestä imagohaitasta mielenkiintoista tekee se, että asenteet uskottomuutta kohtaan näyttävät [tutkimusten](#) valossa kuitenkin jatkuvasti tiukentuvan.

Uskottomuus näkökulmana sukupuolijärjestykseen

Miksi kirjoitamme tämän tekstin aiheesta, jonka voisi ajatella kuuluvan tiukasti yksityisen piiriin ja pelkästään niiden henkilöiden välille, joita asia suoraan koskee?

Parisuhdetutkija **Jenny van Hooffin** [tavoin](#) näemme, että uskottomuus tarjoaa näkökulman, jonka kautta sukupuolijärjestystä on mahdollista tarkastella myös laajemmassa kontekstissa. Tapa, jolla puhumme mies- ja naispuolisista pettäjistä, petetyistä ja toisista, kertoo jotain myös laajemmista sukupuoleen liittyvistä uskomuksista ja arvotuksista. *Keskisuomalaisen* otsikkoa mukaillen erot ja syrjähyppy eivät romuta *miespolitiikan* uraa.

Keskisuomalaisen otsikkoa mukaillen erot ja syrjähyppy eivät romuta *miespolitiikan* uraa.

Politiikan kärkipaikoilla olevat naiset ovat puolestaan hyvin harvoin pettämiskohujen keskiössä. Naisten uskottomuus on sekä jonkinlainen stigma että poikkeustapaus.

Kuten historioitsija **Claire Langhamer** [toteaa](#), puolisoaan pettävät naiset maksavat yhä korkeampaa emotionaalista, materiaalista ja sosiaalista hintaa uskottomuudestaan kuin miehet. Tämän vuoksi naisten uskottomuus on usein miesten uskottomuutta huomattavasti piilotetumpaa. Miespolitiikkojen uskottomuutta seuranneet mediakohut sekä naispolitiikkojen pettämiskohujen vähäisyys kertovat myös jotain hyvin olennaista politiikan sukupuolittuneisuudesta sekä niistä rooleista, joissa olemme tottuneet miehiä ja naisia näkemään.

Politiikan tutkija **Jaana Kuusipalon** [mukaan](#) erityisesti naisten poliittista uraa ja käytäntöjä sekä mediakuvaa kehystävät melko tiukat normit. Ne ohjaavat nais- ja miespolitiikkojen toimintaa siitä, mikä on sallittua ja mikä ei. Toisin sanottuna edustuksellisella politiikalla on sukupuolittuneet rajat, jotka mahdollistavat erilaisia toimintatapoja miehille ja naisille.

Edustuksellisella politiikalla on sukupuolittuneet rajat, jotka mahdollistavat erilaisia toimintatapoja miehille ja naisille.

Sukupuolittuminen viittaa tässä siihen, että naiseus ja mieheys tehdään ymmärrettäväksi osana historiallisia ja kulttuurisidonnaisia konteksteja. Sukupuolittuneet arvot ja normit voivat myös korostua tämänhetkisessä politiikassa, koska niitä tehdään näkyväksi yhä enemmän median kautta.

Maskuliinisuutta suomalaisessa edustuksellisessa politiikassa analysoineen tutkija **Jiri Niemisen** [mukaan](#) naispolitiikoiden tulee pystyä omaksumaan erilaisia rooleja ja taktiikoita hyvästä jatkästä hyvään äitiin kivutakseen politiikan huippupaikoille.

Suomalaisen politiikan kentällä naiset toimivat yhä ennen kaikkea perhe-, sosiaali-, terveys ja koulutuspolitiikan aloilla. Nämä politiikan sektorit ovat yhä niitä, jotka useimmiten hallituksissakin annetaan naisten hoidettaviksi, siinä missä ”painavat” salkut, kuten pää-, ulko- ja valtiovarainministeriys, ovat lähestulkoon aina miesten hallussa.

Naiset siis saavat ja ottavat tilaa sekä vastuuta politiikassa, mutta politiikassa toimiminen tapahtuu sukupuolittuneiden normien ehdoilla.

Naiset siis saavat ja ottavat tilaa sekä vastuuta politiikassa, mutta politiikassa toimiminen tapahtuu sukupuolittuneiden normien ehdoilla. Naisten äidillis-sosiaaliseen rooliin politiikassa ei voi kuulua millään tavoin ”kyseenalainen” tai ”ei-kunniallinen” maine äitinä,

puolisona ja naisena. Toisin on kuitenkin usein miesten kohdalla, jotka saavat ministerinä kantaa painavaa salkkua ja olla samanaikaisesti imagoiltaan avoimen flirttailevia, ”[vitsikkäitä naistenmiehiä](#)”.

Toistuvat stereotypiat

Miespoliitikkojen pettämiskohujen ensivaiheen laannuttua katse kääntyy usein petettyihin vaimoihin ja parisuhteen toisiin. Esimerkiksi erään miespoliitikon uutta kumppania on nimitelty sosiaalisessa mediassa ja keskustelupalstoilla, koska hän on arvostellut sosiaalisen median kaksinaismoralismia vähäpukaisella kuvalla.

Vähäpukaisen kuvan takia uuden puolison sopivuutta puolueen puheenjohtajan ja mahdollisen tulevan pääministerikandidaatin puolison rooliin kyseenalaistettiin. Tämä puolestaan taas kertoo siitä, miten ahtaat ovat kunniallisuuden raamit, joihin naisen tulisi solahtaa, ja millainen on ”vaimomateriaalia” oleva nainen.

Bill Clintonin 20 vuoden takainen pettämiskohu puolestaan varjosti vielä vuonna 2016 hänen puolisonsa vaalikampanjaa.

Bill Clintonin 20 vuoden takainen pettämiskohu puolestaan varjosti vielä vuonna 2016 hänen puolisonsa **Hillary Clintonin** vaalikampanjaa. Vaalien aikana myynnissä oli esimerkiksi [t-paitoja](#), joihin oli printattu teksti ”Hillary sucks, but not like Monica”.

Monica Lewinsky nousi julkisen keskustelun aiheeksi taas pari vuotta sitten [puhuttuaan](#) häpeästä julkisesti. Lewinskyn luento pohjautui hänen omiin kokemuksiinsa siitä, millaista on olla kohun ja siitä seuranneen häpäisemisen keskiössä.

Hillary Clinton ja Monica Lewinsky ovat menestyneitä naisia, mutta merkillepantavaa on se, miten pettämiskohu yhä seuraa heitä ja heidän uriaan.

Bill Clintonin poliittiseen uraan uskottomuus toi lopulta verrattain pienen varjon, ja hän onnistui välttämään stigman. Hän pysyi kansan suosiossa koko presidenttikautensa ajan ja nosti kannatustaan presidenttikautensa loppua kohden.

Tuoreimmat miespoliitikkojen pettämiskohut ovat hyviä esimerkkejä siitä, mitä tutkijat **Laura Saarenmaa** ja Nieminen [kutsuvat](#) politiikan ”henkilöitymiseksi, viihteellistymiseksi ja intimisoitumiseksi”. Performatiivisen feministisen politiikan eli sukupuolen näkyväksi tekemisen politiikalla voidaan pettämistä ja uskottomuutta lukea hieman toisin.

Miespoliitikoiden pettämiskohut ja siitä uutisoiminen sekä moraalipaniikki toistavat ja uudelleenrakentavat melko perinteistä kuvaa miespoliitikoista.

Miespoliitikoiden pettämiskohut ja siitä uutisoiminen sekä moraalipaniikki toistavat ja uudelleenrakentavat melko perinteistä kuvaa miespoliitikoista. Samalla ne myyvät hyvin uutisten klikkitaloudessa. Tämä tapahtuu tavalla, joka ei riko sukupuolikonventioita, -rakenteita tai -normeja millään tavalla. Viimeaikaiset miespoliitikkojen pettämiskohut voidaan nähdä eräänlaisena jatkumona suomalaiselle sukupuolittuneen politiikan kuvastolle, jossa pettämiskohu ei vie miespoliitikon uskottavuutta.

Politiikan kentällä vaikuttavat sukupuolinormit heijastuvat myös yhteiskuntaan laajemmin. Vaikka parisuhde- ja seksuaalisuusnormit ovat jatkuvasti muutoksessa, on tämä muutos kuitenkin monelta osin hyvin hidasta.

Parisuhdetta ja seksuaalisuutta koskevat sukupuolittuneet normit istuvat tiukassa. Stereotyyppiset petetyistä vaimoista, seksikkäistä seireeneistä ja tämän kaiken keskellä inhimillisistä ja katuvista miehistä elävät yhä vahvoina.

*YTM Laura Mankki on sukupuolentutkimuksen väitöskirjatutkija Jyväskylän yliopistossa.
YTM Tiina Sihto on yhteiskuntapolitiikan väitöskirjatutkija ja yliopistonopettaja Jyväskylän
yliopistossa.*